

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Tyrol. — Królestwo Lombardzko-Weneckie. — *Zagraniczne:* Portugalia: Książę Nemours w Lizbonie. — Hiszpanija. — Anglija: Rozprawy parlamentu. — Stan niepomyślny banku angielskiego. — Francyja: Przyjęcie kredytu na powiększenie marynarki w Lewancie. — Ciąg dalszy procesu spiskowych przed sądem parów. — Królestwo Polskie. — Turcyja: Uwagi o zmarłym Sultanie. — Serbija: Obecny stan tego kraju. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* O jarmarku lwowskim na wełnę. — Ulanów. — Wiedeń. — Warszawa. — Gdańsk.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Tyrol i Vorarlberg.

— Z *Insbrodu d. 7. lipca.* —

Dziś o godzinie 2. po południu przybyła tu Jej Ces. Mość Arcyksiężna Maryja Ludwika.

Królestwo Lombardzko-Weneckie.

JCMość najwyższém postanowieniem z dnia 13. kwietnia r. b. raczył Janowi Putzer de Reibegg nadać najlaskawiej ostateczny przywilej na założenie kolei żelaznej z Medyjolanu do Monzy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Według otrzymanych w Anglii wiadomości z Lizbony z dnia 24. czerwca, Książę Nemours z poczem swoim przybył dnia 20. z Kadyxu do Lizbony i wysiadł w pałacu Belem, gdzie członkowie ciała dyplomatycznego składali mu uszanowanie. — We dwa dni później zawinął z Portsmouth do Lizbony Książę Sasko-Koburgsko-Gothajski, z obu synami swoimi i z córką, na pokładzie angielskiego statku parowego *Lightning*. — Książę Nemours odwiedził dnia 24go angielskiego admirała na pokładzie okrętu admirałskiego na Tagu i z honorami przynależnemi godności jego był przyjmowany.

Hiszpanija.

Według wiadomości z Madrytu z d. 27. czerwca, Don Domingo Ximenez (któremu tymczasowie poruczono wydział ministerstwa skarbu) został teraz aktualnym ministrem skarbu. — Głoszono w Madrycie, że na wyspie Rubie takie panuje wzburzenie, iż kapitan jenerałny Espeleta widział się zmuszonym przesłać rządowi swoją dymisyję.

Armiją centralną dowodzi obecnie jeden z pułkowników; jenerałowie Nogueras i Ayerbe chorują.

Umieszczona przed kilku dniami w gazetach paryzkich wiadomość, o zajęciu przez karlistów Campredonu i Puycerdy, nie zdaje się potwierdzać. Hrabia d'España stał w 6000 ludzi koło Bergi i zagrażał miastu Vich, na którego odsiecz jenerał Buerens wyruszył z Barcelony i już stanął w okolicy Manrezy.

Wielka Brytania i Irlandyja.

W izbie wyższej słuchano dnia 28go czerwca obu patronów przeciw bilowi Jamajki, którzy przeciw temu mówili także w izbie niższej i co do istoty te same powtarzali dowody. Drugie odczytanie bilu postanowiono na poniedziałek dnia 1go lipca. — W izbie niższej dnia tegoż wytoczono znowu rozprawę nad bilem o municypalnościach irlandzkich, który leżał od przeszłorocznych posiedzeń, gdyż obie izby zawsze jeszcze zgodzić się nań nie mogły. Ponieważ środek ten przeszedł już był przez izbę niższą, więc tylko *pro forma* raz jeszcze odbywał tamże pierwsze i drugie odczytanie i mógł zaraz być do wydziału przesłany, by ile możności takie w nim poczynić odmiany, iżby takowe do porozumienia się z izbą wyższą doprowadzić mogły. Chodzi mianowicie o to, ażeby zaprowadzić zmianę w prawie wyboru do municypalności i do tego chcą przywieść, iżby każdy, kto tylko jakikolwiek podatek na ubogich opłaca, mógł do wyborów miejskich należeć. W dniu tym nie przyszło jeszcze do wyraźnych rozpraw nad tym przedmiotem, lecz takowe w wydziale do następnego czwartku (dnia 4. lipca) odłożono.

Donoszą z Londynu pod dniem 2. lipca, że pierwszą i główną klauzulę bilu

o J a m a j c e, na posiedzeniu i z b y w y ż s z é j dnia tegoż, na wniosek lorda Lyndhurst, znaczną większością 149 głosów przeciw 80 odrzucono.

Podczas gdy dość długo głośzono o mającém wkrótce nastąpić rozwiązaniu parlamentu, teraz głośzą znowu, że projekt ten z trudnością przed następnym rokiem do skutku przyjdzie, ponieważ ministeryjum po załatwieniu znaczniejszych spraw stronnicych, to jest po zrzeczeniu się tychże, sądzi, iż przez ciąg tegorocznych posiedzeń utrzymać się potrafi.

Stosunki handlu i fabryk są od niejaktiego czasu mało zaspokajającemi. Na giełdzie wielki ucisk czuć się daje. Bank angielski, do którego zasobów pieniężnych wielki i nieprzerwany był nacisk, podniósł dyskonto za wexle i rewersy na pół-szosta procentu i nie chce odtąd na inne papiery, oprócz wexłów, dawać pożyczki, inaczéj bowiem popadłby pod ustawy przeciw lichwiarstwu. Powodem do tych uciśnionych stosunków pieniężnych zdaje się być to mianowicie, że musiano uiścić zapłaty za wprowadzone dawniej zasoby zagranicznego zboża. *Morning-Chronicle* podaje między innymi następujące o tych stosunkach uwagi: »Tylko własne utrzymanie może bank usprawiedliwić, że w okolicznościach jak obecne, podniósł dyskonto na pół-szosta procentu. Kiedy gotowe pieniądze w jego składach znacznie uszczuplały, a wiemy, że tak się rzecz ma wistocie, to są inne sposoby ich zapewnienia, które w równym czasie przez poprawę stanu wexłów, a skutkiem tego także przez powrót zaufania, przynieść mogą handlowi w ogóle istotną korzyść. Mniemamy tu przede-wszystkiém układ z bankiem francuskim. Bank francuzki ma teraz w zasobie 460 milionów franków, podczas gdy zasób jego w przecięciu wynosił zwykłe tylko 200 milionów franków. Ogromna summa ta leży tam wcale bez pożytku, a mamy powód do wierzania, że dyrekcya banku francuzkiego życzy sobie obrócić ją na korzyść naszego kraju. Sądzimy, że etykieta przeskądza bankowi angielskiemu w uczynieniu francuzkiemu takiej propozycji, ponieważ to mogłoby na zawisłość zakrawać; ale zaiste w czasach jak terazniejszy, gdzie przez odpowiednie zamiarowi porozumienie się tych obu instytucyj wiele dobrego sprawić można, na podobne przesady wcale uważać nie należy.« — Przejście w izbach bilu wexlowego sprawiło w *City* wielkie ukontentowanie, ponieważ zawieszenie ustaw o lichwiarstwie w pożyczkach na towary, bądź w przechodzie będące, bądź w składach nagromadzone, jakoteż na publiczne efekty (rewersy, izby skarbowej, bony wschodnio-indyjskie i t. p.) na nowo kredyt oży-

wi. — Bank prowincjonalny Irlandyi podwyższył swoje dyskonto na 6 procentu.

Na uczcie, którą ksiązę Wellington wyprawił dnia 18. czerwca, w jednym z przedpokojów sali jadalnej, między innymi wizerunkami, stało także popiersie marszałka Blüchera i marszałka Masseny. Środek stołu zajmowała zastawa, dana księciu od zmarłego Króla Portugalskiego, długości 24 stóp. Serwis stołowy był ze złota, a na pobocznym stole leżała owa kosztowna tarcza, wyobrażająca postaciowo czyny wojenne księcia i będąca darem sprzymierzonych monarchów. Towarzystwo przy stole składało się po większej części z kolegów broni księcia.

Admiralicyja nakazała, ażeby niewiastom i dzieciom na pokładzie okrętów wojennych, miasto zwyczajnej porcy mocnych napojów, dawano podwójną racyję herbaty, kakao i cukru.

Francyja.

Na wspomnioném już w przeszłej »Gazecie« naszej posiedzeniu i z b y d e p u t o w a n y c h dnia 1. lipca, mówił także (jak się rzekło) pan Lamartine: o wniosku do ustawy pod względem powiększenia eskadry w Lewancie. Minister oświecenia publicznego, p. Villemain, odpowiadał. Zrobił uwagę, że p. de Lamartine w mowie swojej tylko burzył, ale nie budował, i nie podał żadnych pewnych projektów. Następnie zdanie pana Lamartine o upadku Państwa Tureckiego za przesadzone uznał, twierdząc, że państwo to na nowo się ożywi, skoro otrzyma szczerzą opiekę od owéj, która Polskę w zeszłym wieku zgubiła.

Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 2. lipca mówił najprzód p. de Laborde. Twierdził on, że wpływ francuzki w Konstantynopolu był od dawna mało-znaczącym. Wniezione przeciw Mehmedowi Alemu zaskarzenie, jakoby on o obaleniu Państwa Tureckiego zamysłał, ogłosił mowca za bez-zasadne; Wicekról chce tylko uznania swéj niepodległości i ażeby posiadłości jego stały się dziedzicznymi w jego familii. P. de Toequeville: »Interesem jest Rossyi, ażeby Państwo Tureckie na części rozerwaném zostało; Rossyja przeto jest naturalną sprzymierzeńczynią Mehmeda Alego. Interes Anglii zależy na utrzymaniu Państwa Tureckiego, jest więc nieprzyjaciółką Mehmeda. Francyja ma dwojaki interes: należy jéj żyć sobie, ażeby Egipt nie wpadł w ręce mocarstwa, któreby go Anglii wydało, i ażeby Rossyja nie została panią Turcyi. Francyja na teraz stoi sama i powiinna na własnej sile polegać. Niech oświadczy, ażeby żadne mocarstwo nie wdawało się, a żadne się nie wda. Jeżeli Sułtan zwycięży, wy-

niknie z tego, że Wicekról nie jest godzie: zająć, którego obecnie doznaje; gdy zaś nie zwycięży, wtedy będzie dosyć czasu do kongresu, dla postarania się o przekształcenie Państwa Turckiego. Po przemówieniu się następnie pp. Las Cases i Pagés (de l'Arriège), zabrał głos p. Guizot. Oświadczył on, że chce mówić bez stronności i zawiści, i równowagę europejską mieć zasadą, która nim w tej sprawie kieruje. Kiedy Rosyja ma flotę w Sewastopolu, to i Francya powinna mieć ją na morzu Śródziemnym, nie na dzisiaj, nie na jutro, lecz na dzień rozstrzygnięcia walki. Polityka Francyi powinna być zachowawczą, ale nie mało-duszną. W sprawie tej wywierać ona może wszelki wpływ, jaki jej przynależy. — P. Berryer nie upatruje w tej sprawie żadnego dla kraju korzystnego wypadku. Wtedy tylko zyska Francya sprzymierzenia, jeżeli flotę swoją podda pod rozrządzenie Rosyi lub Anglii. Polityka zachowawcza, o której p. Guizot mówił, jest niepodobną, skoro zechcą połączyć ją z czynnością, jaka za potrzebną uznana będzie. W końcu zarzucał gabinetowi, że polityka jego jest bojaźliwą i wystawia na niebezpieczeństwo najdroższe interesa Francyi.

Na posiedzeniu tejże i zby dnia 3go lipca, po powtórzeniu przez sprawozdawcę pana Jouffroy dwudniowych rozpraw, głosowano nad powyższym wnioskiem do ustawy i takowy 287 głosami przeciw 26 przyjęto.

W niedzielę d. 30go czerwca toczono dalej rozprawę w sądzie parów. Odbywano badanie z obżałowanym Nougés, drukarzem, który w przed-sądowym śledztwie najważniejsze poczynił zeznania o organizacyi tajnego towarzystwa, a mianowicie zeznał, że Blanqui i Marcin Bernard byli po między naczelnikami tak towarzystwa jakoteż powstania. Teraz przeciwnie twierdzi, że Blanquiego wcale nie zna, że Bernarda falszywie obwinął, mniemając go poległym i że sam do żadnego tajnego związku nie należał, lecz był w istocie na różnych onegoż przeglądach, o których mu przyjaciele donieśli, i tak na owym z d. 12go maja. Te przeglądy na tém się zasadzały, że się razem przechadzano. Chciano, żeby pomagał do oskarżenia, tego jednak stanowczo się wzbraniał. Uważa powstanie z d. 12go maja za walkę dwóch nieprzyjaznych zasad; postępowanie sądu parów nie jest podług niego sądem, lecz tylko odwetem. Przez y d e n t: »Zasada, na którą się WPan odwołujesz, jest przeciw-towarzyska. Nic mu nie nadaje prawa popelniania mordów na ulicy.« W dalszym ciągu rozpraw przyznał się Nougés, że należał do uderzenia na posterunki przed ratuszem i na targowicy *St. Jean*, i że bił się w barykadzie; tak-

że, iż Barbésa po między uderzającymi widział. — Po między świadkami był także chłopiec 13letni, Eugenijusz Marjolin, który widział uderzenie na posterunek przed pałacem sprawiedliwości, lecz w zeznaniach swoich bardzo się sobie sprzeciwiał. Nareszcie twierdził, że to Barbés był, który dał ognia do mającego straż oficera; ale pokazało się ze zgodnych zeznań, że gdy chłopca tego pytano, ażali po między obżałowanymi (którzy wszyscy mieli na sobie te same suknie, w których ich pojmano) tego poznaje, który na oficera strzelił, jeden z żandarmów, siedzący przy obżałowanym, na Barbésa wskazał. To przyznawał także mający straż porucznik, chcący żandarma od dania znaku odwieść. Prokurator jeneralny znak ten tak wytłumaczył, że żandarm, ponieważ chłopiec nie dokładnie wskazał, kogo mniema, jedynie chciał znakiem zapytać, czy tego lub owego mniema. Pod względem zeznania jednego z świadków: że zbrojnych agentów policyi w sukniach cywilnych z prefektury rozesłano, oświadczyło kilku urzędników policyi, że wysłańcy byli po większej części w mundurach; inni w prędkości czasu nie mogli swych mundurów przywdziać. Obżałowany Bonnet, obwiniony, że d. 12go maja pakę z ładunkami zniósł powstańcom na ulicę z domu, w którym wraz z obżałowanymi Meillardem i Dojejem mieszkał, utrzymywał, że nie wie o spisku, a co się tyczy ładunków, wszelką winę na zbiegłego Meillarda zwał. Zeznania świadków przeciw Bonnetowi są małej wagi. —

Moniteur z dnia 3. lipca zawiera następujące (depeza telegraficzna do Paryża nadeszła) doniesienie konzula francuzkiego w Alexandryi, do prezydenta rady, potwierdzające wiadomości udzielone w przeszłej »Gazecie« naszej: »Mehmed Ali posłał rozkaz Ibrahimowi Baszy, ażeby tam się zatrzymał, gdzie go kapitan Callié zastanie i oczekiwał wypadku postanowien, jakie wielkie mocarstwa poczynią. — Eskadra egipska wypłynęła, ale bez celu nieprzyjaćielskiego. Kłóżyć ona będzie koło brzegów syryjskich.«

Ciągle słychać w Paryżu o wyrokach tajnego republikańskiego sądu. Nastąpiły dalsze skazania; przytém dwóch spiskowych, którzy d. 12. maja do powstania należeć nie chcieli, zmuszono do stawienia się przed pomienionym sądem.

Zaledwo jenerał Brossard po swoim uwolnieniu twierdzą opuścił, gdy go w więzieniu za długi osadzono. Jenerał ten ma mnóstwo wierzycieli, z których kilku przed sąd go zapozwało.

Gazette du Midi zwraca uwagę na niebezpieczeństwo, jakie francuzkiemu handlowi prze-

chodowemu zagraża, na przypadek jeżeli kolej żelazna z Wenecyi do Medyolanu prędzej gotową będzie, niżli kolej z Lugdunu do Marsylii. Pierwsza kolej otrzyma bowiem poboczną do Tryjestu; tym sposobem port ten sobie zagarnie handel przechodowy z Szwajcaryi i Niemiec, gdyż Tryjest jest wolnym portem, pod czas gdy urząd cłowy w Marsylii wiele kosztów i straty czasu sprawia.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 10. lipca. —

Feldmarszałek Książę Warszawski, Namiestnik Królestwa, wczoraj przed wieczorem wrócił od wód zagranicznych do Warszawy.

(K. W.)

Turcja.

W przeszłej „Gazecie“ naszój donieśliśmy o zaszłej dnia 1go lipca śmierci Sułtana Mahmuda. Z powodu téjże zawiera, co następuje, *Dostrzegacz austriacki* z d. 11go b. m.: »Najzupełniejsza spokojność panuje w stolicy; atoli wszystkie umysły są głębokim smutkiem napelnione. Szczególnie mocno uczuli stratę zmarłego monarchy osiedli w tych krajach Chryścianie. Nigdy oni nie zapomną onej opicki, której im tenże przy wszelkiej sposobności udzielał, ani onej tolerancyi, której względem nich przestrzegał, a co mu niewygasłe prawo do ich wdzięczności zapewnia.«

»Mahmud II. był trzydziestym monarchą z plemienia Osmanów, a dwudziestym czwartym, który panował w Konstantynopolu, od czasu zdobycia tego miasta przez Osmanów r. 1453.«

»Przejrawszy główne wypadki jego trzydziści-jeden letniego panowania, znajdziemy bezwątpienia, że wiele takich wydarzeń zaszło w ciągu tego czasu, które europejskie pojęcie obrażają, lecz których powodu mniej w umyśle Sułtana, jak raczej w miejscowych obyczajach i historycznych zwyczajach szukać należy, a które przeto nie jednej przykrój konieczności przypisać potrzeba. Zaprzeczyć nie można, że on jako monarcha szczerze chciał dobra ojczyzny, starał się oświecić i wzniósł się nad mnóstwo przesądów, przeszkadzających wszelkiej cywilizacyi, których pokonanie nie mało odwagi wymagało. Śmierć zaskoczyła go, za nim mógł wszystkie plany swoje, powzięte dla dobra swego państwa, do skutku doprowadzić. Historyja wyznaczy mu po między monarchami otomańskimi zaszczytne ze wszech miar miejsce.«

Serbija.

— Z Semlina. —

Po obwołaniu księciem Serbii Milana i ustąpieniu Miłosza, rozruchy w Serbii nie ustały; nie

wiedzieć nawet, jakim sposobem w czasie młodego księcia choroby, która trudna jest do wyleczenia, sprężysty rząd utrzymać; złożony w téj mierze wydział rady państwa, na wszelki sposób będzie miał przykre stanowisko. Większa część wzburzonego narodu, nie wie bynajmniej czego właściwie żąda; osoby chciwe sporu i walki powodowane są zdaniem naczelnych swych stronników, i tym sposobem widzimy obecnie w Serbii przynajmniej trzy wielkie stronnictwa, z których jedno staremu a drugie młodemu księciu sprzyja, podczas gdy trzecie, żądające odmiany i nowości od porządku dopiero co ustanowionego, nie wie bynajmniej, na czém takowe zasadzać się powinny. To tylko jest rzeczą niewątpliwą, iż dla powszechnego poddania narodu pod jedną zwierzchność rządową i spokojniejszego uzyskania stosunków cywilizacyjnych, potrzeba silniejszego i w swoim stanowisku niepodleglejszego rządu, niż był dotychczasowy, który raz się skłaniał do indywidualnych poduszceń i podszeptów niezgodnych pomiędzy sobą swych urzędników, raz znowu postanowieniom dworów konstantynopolańskiego, petersburskiego a nawet londyńskiego ulegał. (*Adler.*)

NOWINY LWOWSKIE.

Towarzystwo muzyczne rozpoczęło d. 14. b. m. publiczne swe ćwiczenia. O godzinie 12tej w południe odbyło się pierwsze ćwiczenie w tutejszej miejskiej sali reductowej. Słyszeliśmy tam symfonię Taeglichsbeka i uwerturę z *Lodoiski* Cherubinięgo, przez towarzystwo muzyczne po mistrzowsku wykonane; następnie waryjacje pana Broch przez niego samego na skrzypcach z wielką biegłością odegrane; tudzież aryję z opery: »*Pojedynek*« ułożonej przez pana Herold, którą pana Löffler z prawdziwym wdziękiem odśpiewała. Drugie ćwiczenie odbędzie się d. 28go lipca. Szkoły śpiewu i grania na skrzypcach rozpoczęło też towarzystwo dnia 1go b. m. W pierwszej jest 24 uczniów i uczennic, w drugiej zaś 20. Pani Laroche udziela nauk śpiewu, a pan Broch grania na skrzypcach. Towarzystwo otrzymało kilka darów od prawdziwych miłośników muzyki, i tak np. pan WERTHEIMSTEIN, uprzywilejowany hurtownik więdęński, przysłał towarzystwu w darze bardzo liczny i kosztowny zbiór muzykalijów. — D. 16go odbyła się wielka wojskowa parada przy koszarach Jabłonowskich, na którą cała załoga wyruszyła. Y***

(Nadesłane.)

Nader miłém dla nas zjawieniem była wysta-

wa *Precyzy* dnia 12go lipca. Sztuka sama, choć kwieciona barwą poezji, nie odsłania głębokiego pomysłu; muzyka tylko, i treść zastosowana do usposobienia wielkiej części publiczności, której się często tkliwe i lśniące więcej, niż wszelka wzniosłość podoba, czynią ją dość przyjemną. Wylanie uczuć bohaterki tego dramatu, od smętnej zadumy sieroty, uczuciem jakby od wszystkich opuszczonej, do tkliwego przywiązania, co jej serce zajęło; od pierwszej miłości, przechodzącej wszelkie odcienia, aż do niemego rozstania się z Alonzem; od tęsknoty miłości spiewem wyrażonej, do gwałtownego uniesienia radości powodowanej niespodzianem pozyskaniem kochanka; rozpacz z tegoż utraty przetworzona w moc ducha, co śmiałością cnoty zagnała starszego Cyganów do oddania się w zakład; nakoniec uteskiwanie, smętność i wzniosłe postanowienie opuszczenia Alonza z przejęciem w niespodzianą radość — wszystko to połączone z spiewem i tańcem czyni tę rolę nader trudną do oddania — wymaga prawdziwej artystki. Znany z dramaturgii Tieck powiedział niegdyś: że nie wie, czy Niemcy mają jaką *Precyze*, której wszelkie poety i publiczności żądania zapochoiła. My — możemy powiedzieć, żeśmy pierwszy raz widzieli tę sztukę w całym jej blasku, grą artystowską j. p. *Zameckiej* wywołanym — zgłębienie roli i odpowiednia najnaturalniejsza gra pełna życia, gdzie rys każdego uczucia we wszelkich jego przechodach, w twarzy, w oku, w całym ułożeniu ciała się malował; spiew, gdzie każdy wyraz z odpowiedniem uczuciem tak rzadkiem u spiewaczek recytujących (że tak powiem) tylko martwe głosy, został oddanym; jako też taniec cechujący się lekkim unoszeniem — sprawiły prawdziwe zadumienie: gdyż oprócz hucznych oklasków przy wstępie j. p. *Zameckiej* — żaden odgłos jej deklamacji nie przerwał, a zachwycona publiczność czterokrotnym wywołaniem trudy tej artystki zawdzięczyła. J. p. Salowa oddała za precyzyjną rolę Wiardy. Zdziwiła nas oziębłość gdzieś deklamacji j. p. *Smochowskiego*, tém więcej, że znakomity ten artysta, jedyny na naszym teatrze w oddaniu wzniosło-romansowych ról, nigdy się tego niedopuszcza, a myśmy zwykli go szczerze przemawiającego z takim zapalem, z jakim scenę drugiego aktu odegrał. J. p. *Rudkiewicz* znajdował się całkiem w swym żywiole, ale nie wiemy czy dręcząca mowa z pomysłu autora do innej jeszcze roli tak się da zastosować. Powszechne zadowolenie sprawiło żądanie widzenia jeszcze j. p. *Zameckę* w tej roli, gra bowiem mistrzowska czém więcej poartarzana, tém większego nabiera uroku; czego

dla kończących się przedstawień letnich, dopiero we wrześniu się spodziewamy. J. Z.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

O jarmarku lwowskim na wełnę.

Wypadek tegorocznego jarmarku na wełnę, który się teraz właśnie odbył we Lwowie, jest wprawdzie w porównaniu z rezultatami wielkich jarmarków tego rodzaju na stałym lądzie mniej znakomity, co zastanawiać nie powinno, gdy ów jarmark jest dopiero w samych początkach, i wiele znamienitszych owczarń kraju, wełnę i w tym roku jeszcze przed strzyżką na owcach poprzedawato; pocieszającą atoli jest zawsze, iż co do przedaży i żywości obrotu w porównaniu roku 1837 i 1838, istotny postęp dostrzegać się dawał.

W tym roku sprowadzono na ten jarmark 1692 cetnarów wełny w 77 partyjach, a zatem o 242 cetnarów więcej, niż w roku upłynionym, z których 847 cetnarów w szopach ku temu celowi przez miasto postawionych, a 845 na prywatnych składach pomieszczono. Z tych jedna tylko partyja z 37 cetnarów była produktem obcym, cała zaś reszta krajowem.

Z pomienionych 1692 cetnarów przedano:
z szop miejskich . . . 608 cetnarów,
ze składów prywatnych . . . 845 »

razem . 1453 cetnarów,

a zatem o 1014 cetnarów więcej, niż roku 1838; pozostającą wełnę niesprzedaną rozesłano w komis po zagranicznych placach.

Najwięcej poszukiwano wełny średniej w cenie 60 do 80 zr. m. k.; mniej pytano o wełnę całkiem cienką, którą najwięcej po 124 zr. m. k. płacono.

Ceny były:

Wełny cienkiej	100—124	zr. m. k.
» średnio-cienkiej	86—97	» » »
» średniej	70—85	» » »
» posledniej	50—65	» » »
» na krajki	24—26	» » »

a zatem prawie równe z przeszłorocznymi.

W ogólności była wełna widocznie stosowniej urządzona i lepiej prana, chociaż jak pod jednym, tak pod drugim względem zawsze jeszcze wiele do życzenia zostawiła; wszakże tak fabrykanci jak i wełną handlujący oddawali i ta razą sprawiedliwość, że wełna była dobrego gatunku.

Gdy więc postępów w chodzeniu około wełny krajowej zapoznawać nie można, a zarazem i dobra jakość jej uznaną została, tuzyc tedy należy, że okoliczność ta podnosić będzie co raz bardziej sławę tego galicyjskiego płodu za gra-

nicą, i sprowadzi zapewne większe spółubieganie się kupców na przysze jarmarki.

Z wystawy maciorek i tryków połączonej z tymże jarmarkiem, korzystały tylko trzy owczarnie, oprócz tutejszego obywatela p. Majera; atoli z tych wystawionych owiec, oprócz tych, które tam zaraz na miejscu sprzedane zostały, owczarnia rozubowiecka p. Konstantego Pawlikowskiego zrobiła znaczną sprzedaż jak słycała na same tylko okazywanie prób wełny.

Urządzenia jarmarczne odpowiedziały w powszechności i tą razą: co do prędkiej usługi przy ważeniu i składaniu, i co do staranności o bezpieczeństwo towaru, oczekiwaniom kupców i gości jarmarkowych, i były świeżym dowodem usiłowania Rządu i władz miejskich, aby temu powszechnie użytecznemu zakładowi ile możności do wzrostu pomagać.

Ulanów d. 8. lipca 1839. Wełnę z tego rocznej strzyży skupywali spekulanci z Dombrowej i Tarnowa na miejscu u obywateli, gdzie tylko była, płacąc za cetnar według jakości od 60 do 85 zr. m. k.; dalej zaś w dół Wisły w okolicach Dzikowa, Wrzawy, Rozwadowa i Chwałowic brano za wełnę po 90 do 100 zr. m. k. — W tamtejszej okolicy pozostało kilka dobrych partyj pszenicy niesprzedanych, ponieważ właściciele bardzo się wysoko trzymali; ofiarowano już po 14 zr. w. w. za korzec, ale i to było im za mało. — Z okolic Leżajska i Cieszanowa przybywają tu fury i zabiierają w naszych stronach jęczmień, który pierwój można było dostać po 2 zr. 30 kr. w. w., dzisiaj zaś placą już nawet do 4 zr. w. w. za korzec. — Handel galarami jest teraz wcale lichej, bo i wapna nie odchodzi już w tych czasach do Zawichostu tyle co pierwój, i zboże w Warszawie bardzo jest tanie, i prawie nie do zbycia, a tak każdy obawia się straty. — Dnia 5. b. m. przechodziły tędy z Kopek do Gdańska 2 tratwy złożone z 500 murlat i naładowane siemieniem lnianem, płótnem podolskiem i nieco potażu. — Woda na Sanie ciągle się dobrze do spławu utrzymuje. — Wszędzie wzdłuż Wisły, jakoteż i tutaj: oziminy, jarzyny, zgoła wszelkie ziemio-plody wyglądają bardzo dobrze.

Wiedeń d. 11. lipca 1839. Handel wołmi: krzybyli tu Immerglück i Körbel sprzedali kompanii Ernst i Stein 134 sztuk wołów dobrej, a przynajmniej nie złej jakości, na wagę cetnar po 40 zr. w. w. z odrąceniem drugiego pro-

centu; z tych para ważyła 978 funtów, a sztuka wydała toju 54 funtów. — Na targu olomunieckim wczoraj było do 1700 sztuk wołów; kupowano stosunkowo do wagi cetnar po 40 do 41 zr. w. w., tutaj zaś placono dzisiaj na targu cetnar po 39½ do 41 zr. w. w. bez procentu. Nie było wołów jak do 200 sztuk, przeto zdaje się, iż cena jutro, jako w dniu zakontraktowania, podskoczy.

Handel wódką. Sprostowanie: W N. 78 „Gazety“ na str. 482 pod tym samym artykułem wiérś 6, czytaj zamiast 26 kr. m. k. — 1 zr. 2 kr. w. w.; po tej cenie bowiem była wódka p. barona Konopki wraz z beczkami sprzedana.

Kurs giełdy warszawskiej dnia 9. lipca 1839: Dukaty holenderskie od zł. 19 gr. 14 do zł. 19 gr. 17; assygnaty ross. od zł. 188 gr. 20 do zł. 189; listy zastawne zł. 94 gr. 10, kupon gr. 5⅓; listy zastawne nowe od zł. 93 gr. 18 do zł. 94; dowody komisji centralnej likwidacyjnej na żoład zł. 24; za dostawy zł. 24. (K. W.)

Gdańsk d. 6. lipca 1839. I w tym tygodniu sprzedaż zboża szła u nas ozięble, bo też w tej porze roku nie można inaczej spodziewać się; albowiem nikt nie jest w stanie ocenić wypadku zbliżającego się żniwa, a od tego w spekulacjach wszystko teraz zależy. Dowozy zaczynają już nieco ustawać, gdyż to co z Polski miało być przesłane, już po największej części na miejscu stanęło. — Ceny były w tym tygodniu następujące: łaszt pszenicy starej jasno-pstrój 133 funtowej placono 488½, 480 i 470 zł. pr., takież pstrój 130 do 132 funtowej 420 do 450 zł. pr., krajowej 127 do 131 funtowej 385, 390, 400 do 430 zł. pr.; żyta 122 funtowego 162 zł. pr., 120 funtowego 156 zł. pr., 119 funtowego 150 zł. pr., 118 funtowego 150 zł. pr.; grochu dobrego 180 do 240 zł. pr.; jęczmienia według wagi i według tego czy był nadtechły lub nie, od 135 do 170 zł. pr.; owsa 117, 120 do 122½ zł. pr. za łaszt. Z przerabki nad Wisłą zakupiono też kilkaset łasztów pszenicy. — Spirytusu ziemniakowego 80 pCt. Tralesa trzymającego *ohm* placą po 14½ do 15 tal. pr., zaś tutejszego żytniego 83 pCt. Tral. *ohm* po 21 do 22 talarów pruskich. (Preus. Handl. Zeit.)

S p r o s t o w a n i e .

W przeszłym (82.) numerze „Gazety“ na str. 508. przedz. 1, wiérśu 28 od góry, miasto d. 30. kwietnia czytaj d. 30. czerwca.